

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi asumistukilain muuttamisesta ja laiksi opintotukilain 10 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on ulottaa asumistuki sellaisiin tuen tarpeessa oleviin väestöryhmiin, jotka vielä ovat kokonaan asumistukijärjestelmien ulkopuolella. Ehdotuksen mukaan asumistuen piiriin tulisivat sellaiset aikuisruokakunnat sekä sellaiset alivuokralaisina tai yhteisasunnoissa asuvat ruokakunnat, jotka eivät saa eläkeläisille myönnettävää asumistukea tai opiskelijoille myönnettävää asumislisää. Asumistukea voitaisiin ehdotuksen mukaan myöntää myös sellaisille ruokakunnille, joilla on alivuokralaisia. Lisäksi asumistukea myönnettäisiin kaikille omistusasunnoissa asuville, jotka ovat tuen tarpeessa, yksinäisiä opiskelijoita lukuun ottamatta.

Tuen määrää ehdotetaan tarkistettavaksi kesken tukikauden, jos ruokakunnan koko muuttuu

tai jos ruokakunta ottaa alivuokralaisen taikka luopuu alivuokralaisen pitämisestä.

Järjestelmän yksinkertaistamiseksi ehdotetaan, että milloin ruokakunnan hallinnassa on vain osa asunnosta, kohtuulliset asumismenot määriteltäisiin vain ruokakunnan koon ja asunnon sijainnin mukaan eli ottamatta huomioon asunnon kokoa, ikää tai varustetasoa, jotka itsenäisessä asunnossa asuvilla tuensaajilla vaikuttavat kohtuullisiksi katsottavien asumismenojen määrään.

Lisäksi esitykseen sisältyy eräitä vähäisiä lähinnä hallinnollisia ja teknisiä muutoksia.

Esitys liittyy vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen. Tarkoituksena on, että ehdotetut lait tulevat voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	5.4. Asuntoneuvoston kannanotto	5
1. Järjestelmän laajentaminen	3	5.5. Asumistukijärjestelmien vertailuselvitys	5
1.1. Asumistuen kattavuus nykyisin	3	6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	5
1.2. Ehdotetut muutokset	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1.3. Eri asumistukijärjestelmien yhteensovittaminen	3	1. Lakiehdotusten perustelut	6
2. Tuen tarkistaminen kesken tukikauden	4	1.1. Asumistukilaki	6
2.1. Nykyinen tilanne	4	1.2. Opintotukilaki	8
2.2. Ehdotetut muutokset	4	2. Voimaantulo	8
3. Tuki alivuokralais- ja yhteisasuntoihin	4	LAKIEHDOTUKSET	9
3.1. Nykyinen tilanne	4	1. Laki asumistukilain muuttamisesta	9
3.2. Ehdotetut muutokset	4	2. Laki opintotukilain 10 §:n muuttamisesta	13
4. Esityksen taloudelliset, organisatoriset ja henkilöstövaikutukset	5	LIITE	14
5. Asian valmistelu	5	Rinnakkaistekstit	14
5.1. Yleistä	5	1. Laki asumistukilain muuttamisesta	14
5.2. Sosiaalivaliokunnan mietinnöt	5	2. Laki opintotukilain 10 §:n muuttamisesta	21
5.3. Valtioneuvoston nuorisopoliittinen selonte-ko	5		

YLEISPERUSTELUT

1. Järjestelmän laajentaminen

1.1. Asumistuen kattavuus nykyisin

Asumistukea voidaan nykyisin myöntää kolmen eri järjestelmän kautta eli asumistukilain (408/75), eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) ja opintotukilain (28/72) nojalla. Tätä on pidetty perusteltuna, koska eri järjestelmissä voidaan luontevasti ottaa huomioon tuensaajaryhmien erilaisesta elämäntilanteesta johtuvat erityispiirteet. Eri järjestelmien olemassaolo on myös hallinnollisesti yksinkertaisinta, koska eläkkeensaajan ja opiskelijan on helpointa hakea tukea asumiskustannuksiinsa samassa yhteydessä, kun hän hakee varsinaista perustoimeentuloaan eli eläkettä tai opintotukea. Nykyinen tukijärjestelmä ei kuitenkaan ole vielä riittävän kattava, koska tuen ulkopuolelle on erilaisin rajauksin suljettu ruokakuntia, jotka taloudellisen tilanteensa perusteella olisivat tuen tarpeessa.

Asumistukilain mukaisen eli niin sanotun yleisen asumistuen piirissä ovat nykyisin lapsiperheet, nuoret avioparit ja sellaiset yksinäisruokakunnat, jotka eivät saa eläkettä kansaneläkelain (347/56), rintamasotilaseläkelain (119/77) tai perhe-eläkelain (38/69) nojalla ja jotka eivät opiskele sellaisessa opintotukilaissa tarkoitettussa oppilaitoksessa, jossa opiskelevalla voidaan myöntää opintorahan asumislisää. Asumismuoto vaikuttaa yleisen asumistuen saamiseen siten, että tukea voidaan myöntää vain päävuokralaisille ja sellaisissa omistusasunnoissa asuville, joiden asunto on valmistunut vuonna 1974 tai sen jälkeen, perusparannettu vuonna 1981 tai sen jälkeen taikka hankittu vuonna 1986 tai sen jälkeen. Yhden hengen ruokakuntien edellytetään lisäksi asuvan yksin itsenäisessä asunnossa. Asumistukea ei voida myöntää myöskään perheelle, jolla on alivuokralainen.

Eläkkeensaajien asumistukea voidaan myöntää kansaneläkkeen ja rintamasotilaseläkkeen saajille sekä perhe-eläkelain nojalla leskeneläkettä saaville. Eläkkeensaajien asumistukea voidaan myöntää varhennettua vanhuuseläkettä saaville vasta 65 ikävuodesta lukien.

Opintotukilain mukaista asumislisää voidaan myöntää perheettömälle, vuokralla kodin ulkopuolella asuvalle opiskelijalle. Perheettömään rinnastetaan myös perheellinen opiskelija, joka opiskelun takia joutuu asumaan vuokralla eri paikkakunnalla kuin perheensä. Asumislisää ei voida myöntää omistusasunnossa asuville.

1.2. Ehdotetut muutokset

Kattavan järjestelmän aikaansaamiseksi on tavoitteena poistaa yleisestä asumistuesta kaikki sellaiset ruokakuntatyyppejä ja asumismuotoa koskevat rajoitukset, jotka epäoikeudenmukaisesti jättävät tuen tarpeessa olevia ryhmiä kaikkien asumistukijärjestelmien ulkopuolelle. Omistus-asunnossa asuvia yksinäisiä opiskelijoita tulisi silti jatkossakin tukea opintotuen asumislisäjärjestelmää kehittämällä, eikä yleisen asumistuen kautta. Nyt ehdotetuilla muutoksilla asumistuki siis laajenisi edellä mainittua poikkeusta lukuun ottamatta kaikkiin niihin ruokakuntatyyppeihin, jotka vielä ovat kokonaan tuen ulkopuolella samoin kuin kaikkiin vuokra-asuntoihin. Myöskään alivuokralaisen pitäminen ei enää estäisi tuen myöntämistä. Lisäksi omistusasuntojen valmistus-, perusparannus- tai hankinta-ajankohtaan liitetyt tuen saamisen rajoitukset poistettaisiin.

1.3. Eri asumistukijärjestelmien yhteensovittaminen

Eläkkeensaajien asumistuen ja yleisen asumistuen yhteensovittussäännökset ehdotetaan muotoiltaviksi siten, että yhden hengen ruokakuntien asema säilyisi ennallaan. Lapsettomat avio- ja avoparit, joissa jommalle kummalle tai molemmille puolisoista on myönnetty sellainen eläke, jonka lisänä voidaan myöntää eläkkeensaajien asumistukea, voisivat saada vain mainittua asumistukea vastaavasti kuin yhden hengen ruokakunnat. Sen sijaan muut monihenkiset eläkeläisruokakunnat, jotka olisivat lähinnä lapsiperheitä, voisivat valita joko yleisen asumistuen tai eläk-

keensaaajien asumistuen sen mukaan, kumpi on heidän tapauksessaan edullisempi. Lapsiperheet, joihin kuuluu myös eläkeläinen, voivat myös nykyisten säännösten mukaan valita, kumman järjestelmän mukaista tukea hakevat.

Opiskelijoiden asumis- ja yleinen asumistuki ehdotetaan sovitettaviksi yhteen siten, että opiskelijat yhden hengen ruokakunnat säilyisivät opiskelijoiden asumisjärjestelmän piirissä. Opiskelija-avioparit ja -lapsiperheet säilyisivät yleisen asumistuen piirissä, minkä lisäksi myös muut monihenkiset opiskelija-ruokakunnat, joita olisivat lähinnä avoparit, tulisivat yleisen asumistuen piiriin. Tämä on perusteltua, koska yleisen asumistuen mitoituksessa otetaan huomioon ruokakunnan koko toisin kuin asumis- ja eläketuessa, joka on mitoitettu vain yhden hengen ruokakuntaa silmällä pitäen. Lisäksi rajausta saattaa avoparit yhdenvertaiseen asemaan avioparien kanssa.

2. Tuen tarkistaminen kesken tukikauden

2.1. Nykyinen tilanne

Nykyisten säännösten mukaan lähtökohtana asumistuen mitoituksessa on pidetty tuensaajien pysyviksi katsottavia olosuhteita. Tuen saamisen edellytykset ja tuen määrä tarkistetaan kerran vuodessa valtioneuvoston määräämästä ajankohdasta lukien, joka on sovitettu yhteen yleisten vuokrankorotusten kanssa. Näiden tarkistusten välillä ei tuen määrää voida muuttaa, vaikka tuensaajien olosuhteissa tapahtuisi muutoksia. Asumistuen tarkoituksena ei siis ole korvata tilapäisiä ansionmenetyksiä, jotka aiheutuvat esimerkiksi työttömyydestä, äitiyslomasta tai muusta vastaavasta, vaan näitä tilanteita varten on olemassa omat tukijärjestelmänsä.

2.2. Ehdotetut muutokset

Kun asumistukea aletaan ehdotuksen mukaan myöntää myös muille kuin perheille ja yhden hengen ruokakunnille, saattaa tuensaajaruokakuntien koko vaihdella kesken tukikauden nykyistä enemmän. Koska ruokakunnan koko vaikuttaa erittäin keskeisesti asumistuen mitoitukseseen, ehdotetaan, että tuen määrää tarkistettaisiin kesken tukikauden ruokakunnan koon muutuksessa. Lisäksi alivuokralaisen ottaminen tai alivuokralaisen pidosta luopuminen kesken tuki-

kauden vaikuttaa niin oleellisesti tuensaajien maksettaviksi jääviin asumismenoihin, että asumistukea ehdotetaan tarkistettavaksi myös tällä perusteella. Sen sijaan muut muutokset eivät oikeuttaisi tuen määrän muutokseen kesken tukikauden.

3. Tuki alivuokralais- ja yhteis-asuntoihin

3.1. Nykyinen tilanne

Syynä siihen, ettei yleistä asumistukea myönnetä alivuokralais- ja yhteisasuntoihin, on ollut paitsi määrärahan puute, myös se, että asumistukilain mukainen neliömetrinormeihin perustuva kohtuullisten asumismenojen määrittely ei ole hyvin sovelnut epäitsenäisten asuntojen asumismenojen määrittelyyn. Tämä rajausta on vaikeuttanut erityisesti nuorten asemaa, koska he usein joutuvat vaikeaan asuntotilanteeseen ja korkeiden asumiskustannusten vuoksi asumaan juuri alivuokralais- tai yhteisasunnoissa.

3.2. Ehdotetut muutokset

Epäitsenäisten asuntojen kohtuullisten asumismenojen määrittelyn yksinkertaistamiseksi ehdotetaan, että valtioneuvosto vahvistaisi vuosittain näitä asuntoja varten enimmäisnormin, joka määräytyisi vain ruokakunnan koon ja asunnon sijainnin mukaan, mutta ei sen sijaan asunnon koon, iän ja varustetason mukaan kuten muilla tuensaajaryhmillä. Näin ei epäitsenäisissä asunnoissa jouduttaisi selvittämään, montako neliömetriä asunnosta kullakin tuensaajalla tosiasiasa on käytettävissään, mikä oleellisesti helpottaisi tuen myöntämismenettelyä. Tukea myönnettäisiin kuitenkin enintään todella maksettuihin asumismenoihin. Menettelyn yksinkertaistamisella on merkitystä myös siksi, että epäitsenäisissä asunnoissa asuvat vaihtavat asuntoa useammin kuin itsenäisessä asunnossa asuvat, jolloin heille saatetaan usein joutua myöntämään tuki useampana kuin yhteen asuntoon tukikauden kuluessa.

Kohtuullisia asumismenoja koskevat normit on tarkoitus vahvistaa ottaen toisaalta huomioon eläkkeensaajien asumistuen ja opiskelijoiden asumistuen taso ja toisaalta itsenäisessä asunnossa asuvien yleistä asumistukea saavien tuen taso. Muutoin alivuokralais- ja yhteisasunnoissa asuvien tukeen on tarkoitus soveltaa samoja määräy-

tymisperusteita kuin muidenkin yleistä asumistukea saavien tukeen. Edellä esitettyä tuen määrääytymistapaa sovellettaisiin myös niihin ruokakuntiin, joilla on alivuokralaisia.

4. Esityksen taloudelliset, organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Esityksen arvioidaan muutosten voimaantulo-vuonna lisäävän valtion kustannuksia noin 20 miljoonalla markalla. Uusia tuensajia arvioidaan tuen piiriin muutosten johdosta vuonna 1987 tulevan noin 8 000 ruokakuntaa. Vuonna 1989, jolloin muutosten vaikutusten arvioidaan näkyvän koko laajuudessaan, arvioidaan valtion kustannusten muutosten johdosta olevan noin 100 miljoonaa markkaa nykyistä suuremmat ja tuensajia olevan noin 25 000 enemmän kuin nykyisin. Esityksellä ei arvioida olevan organisatorisia eikä henkilöstövaikutuksia.

5. Asian valmistelu

5.1. Yleistä

Esitys on laadittu ympäristöministeriön ja asuntohallituksen yhteistyönä. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunto asuntoneuvostolta, valtiovarainministeriöltä, opetusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, Valtion opintotukikeskukset ja Kansaneläkelaitokselta. Esitysluonnosta on lausuntojen perusteella eräiltä osin tarkistettu.

5.2. Sosiaalivaliokunnan mietinnöt

Eduskunnan sosiaalivaliokunnan hallituksen esityksestä laiksi asumistukilain muuttamisesta (hall. es. 165/1980 vp) antaman mietinnön (sosiaalivaliokunnan mietintö 30/1980 vp) mukaan myös alivuokralaisten saattaminen asumistukijärjestelmän piiriin on ensiarvoisen tärkeää. Lisäksi sosiaalivaliokunta on mietinnössään (sosiaalivaliokunnan mietintö 11/1981 vp) hallituksen esityksen johdosta laiksi asumistukilain muuttamisesta (hall. es. 80/1981 vp) todennut pitävänsä tärkeänä, että asumistukilain, kansaneläkelain ja opin-

totukilain asumistukijärjestelmät yhteensovitetaisiin antamalla eduskunnalle tätä tarkoittavat lakiesitykset.

5.3. Valtioneuvoston nuorisopoliittinen selonteko

Valtioneuvosto on eduskunnalle vuoden 1984 lokakuussa antamassaan nuorisopoliittisessa selonteossa todennut asumistuen puutteeksi sen, ettei tukea ole ulotettu nuorten yhteisasumiseen, ja on lausunut tarkoituksenaan olevan selvittää asumistukijärjestelmän kehittämistä nuorten asuntotilannetta paremmin vastaavaksi.

5.4. Asuntoneuvoston kannanotto

Asuntoneuvosto on ympäristöministeriölle 7 päivänä maaliskuuta 1985 antamassaan kannanotossa asumistukijärjestelmän kehittämisestä korostanut asunnon hallintamuotoa ja ruokakuntia koskevien rajoitusten poistamisen kiireellisyyttä.

5.5. Asumistukijärjestelmien vertailuselvitys

Asumistukijärjestelmien vertailuselvitysraportissa (Ympäristöministeriö 1985) on todettu, että eri järjestelmien kehittämistavoitteiden mukaisesti asunnon hallintamuotoa, ikää ja ruokakuntatyyppiä ynnä muuta koskevat rajoitukset pyritään eri järjestelmistä poistamaan.

6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen.

Eduskunnalle on 14 päivänä syyskuuta 1984 annettu hallituksen esitys huoneenvuokralainsäädännön uudistamisesta (hall.es. 127/1984 vp), joka sisältää muun muassa ehdotuksen laiksi asumistukilain 1 §:n muuttamisesta. Mainittu asumistukilain muutos ei kuitenkaan ole tarpeen enää sen jälkeen, kun nyt ehdotettu asumistukilain muutos on hyväksytty.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Asumistukilaki

1 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asumistukea voitaisiin myöntää kaikkiin vuokra-asuntoihin eli tuki laajenisi myös alivuokralaisasuntoihin. Asumismenojen määrittelyä silmällä pitäen asunnot jaettaisiin kahteen asuntotyyppiin, vuokra-asuntoihin ja omistusasuntoihin. Vuokra-asunnoiksi katsottaisiin myös palvelussuhdeasunnot ja omistusasunnoiksi myös omistusoikeutta vastaavan muun hallinto-oikeuden, kuten esimerkiksi lesken hallinto-oikeuden perusteella hallitut asunnot. Majoitusliikkeisiin asumistukea ei voitaisi myöntää.

Asumistukea ehdotetaan myönnettäväksi kaikentyyppisille väestöryhmille, minkä vuoksi ehdotetaan luovuttavaksi perhekäsitteestä tuensajia kuvaavana yleiskäsitteenä ja korvattavaksi se käsitteellä ruokakunta. Koska ruokakunnan koolla on keskeinen merkitys tuen mitoituksessa, laissa ehdotetaan määriteltäväksi, miten sellainen ruokakunta koostuu, jolle myönnetään yhteinen tuki. Ruokakunnan määrittelyminen on tarpeen myös sovitettaessa yhteen yleistä asumistukea ja muita asumistukijärjestelmiä. Ehdotettu ruokakunnan määritelmä korvaa nykyisin 2 §:ssä olevan perheen määritelmän.

Ruokakunnan määrittelyn lähtökohtana on ehdotuksen mukaan se, että kaikki samassa asunnossa pysyvästi asuvat kuuluisivat samaan ruokakuntaan. Poikkeuksina pääsäännöstä olisivat tilanteet, joissa huoneiston hallinta on jaettu eri henkilöiden kesken erillisillä vuokra- tai muilla vastaavilla hallintasopimuksilla. Erilliset vuokrasopimukset voisivat olla joko samanarvoisia vuokrasopimuksia tai alivuokrasopimuksia. Muu erillinen hallintasopimus voisi olla esimerkiksi sopimus, jolla kotiapulaisen hallintaan on annettu asuinhuone osana palkkaetua taikka jolla omistusasunnon hallinta on jaettu eri omistajien kesken. Kunkin erillisen vuokra- tai muun hallintasopimuksen haltijat muodostaisivat oman ruokakuntansa. Lisäksi viranomaisten tekemin hoitosopimuksin sairauden tai vamman perusteella hoidettaviksi sijoitetut muodostaisivat erillisen ruokakuntansa. Näitä olisivat esimerkiksi perhehoitoon sijoitetut kehitysvammaiset, joita ei siis luettaisi hoitavan perheen ruokakuntaan kuulu-

viksi. Perheenjäsenet, joiksi luetaan lapset vanhempineen, alaikäiset sisarukset sekä avio- ja avoparit, ovat siinä määrin kiinteässä yhteydessä keskenään, että heidät ehdotetaan katsottaviksi samaan ruokakuntaan kuuluviksi, vaikka he olisivat tehneet keskenään vuokra- tai muita vastaavia hallintasopimuksia.

Tuen hakemus- ja maksatusmenettelyn yksinkertaistamiseksi ehdotetaan, että ruokakuntaa edustaisi asunnonhaltijaksi katsottava henkilö tai hänen puolisonsa taikka, milloin on kyse erillisestä ruokakunnasta kuten alivuokralaisista, se, jonka nimissä vuokra- tai muu erillinen hallintasopimus on. Jos tällaisia henkilöitä on useita, voisi ruokakunnan edustajana toimia kuka tahansa heistä.

1 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska yleisen asumistuen, eläkkeensaajien asumistuen ja opiskelijoiden asumislisän yhteensovittamissäännökset ehdotetaan otettaviksi 2 §:ään.

2 §. Pykälän nykyiset säännökset eivät enää ole tarpeen, koska perheen määritelmä ehdotetaan korvattavaksi 1 §:ään otettavalla ruokakunnan määritelmällä. Näin ollen pykälään ehdotetaan otettaviksi säännökset yleisen asumistuen niveltämisestä muihin asumistukijärjestelmiin.

Ehdotuksen 1 kohta vastaa asiallisesti voimassa olevaa yleisen asumistuen ja opiskelijoiden asumislisän välistä rajausta, jonka mukaan yhden hengen opiskelijaruokakunnat ovat asumislisäjärjestelmän piirissä.

Koska yksinäinen opiskelija saattaa asumislisän myöntämisen jälkeen esimerkiksi solmia avoliiton tai ryhtyä elämään avoliitossa, pykälän 2 kohdassa ehdotetaan päällekkäisen tuen välttämiseksi, että sellaiselle monihenkiselle ruokakunnalle, johon kuuluva saa asumislisää, ei myönnettäisi yleistä asumistukea. Jos tällainen ruokakunta haluaisi siirtyä yleisen asumistuen piiriin, se voisi pyytää asumislisän lakkauttamista, minkä jälkeen yleistä asumistukea voitaisiin myöntää. Asumislisän myöntäminen ruokakunnan jäsenelle ei olisi yleisen asumistuen myöntämisen esteenä niissä tapauksissa, joissa asumislisää on myönnetty perheelliselle opiskelijalle hänen toisella paikkakunnalla olevaa opiskeluasuntoaan varten.

Ehdotuksen 3 kohdan mukaan yleistä asumistukea ei myönnettäisi sellaiselle yhden henkilön ruokakunnalle, joka voi saada eläkkeensaajien asumistukea. Tämä vastaa asiallisesti voimassa

olevaa rajausta. Ehdotuksen 4 kohdan mukaan yleisen asumistuen piiristä suljettaisiin pois myös lapsettomat eläkeläisavio- ja avoparit. Sen sijaan muille monihenkisille eläkeläisruokakunnille, jotka olisivat lähinnä lapsiperheitä, jäisi mahdollisuus valita, hakevatko ne yleistä asumistukea vai eläkkeensaajien asumistukea. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälän 5 kohtaan päällekkäisen tuen estämiseksi otettavaksi säännös, jonka mukaan tukea ei myönnettäisi ruokakunnille, joille on jo myönnetty eläkkeensaajien asumistukea.

3 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska perhekäsite ehdotetaan korvattavaksi ruokakuntakäsitteellä. Lisäksi 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi säännös, joka estää tuen myöntämisen ruokakunnille, joilla on alivuokralaisia. Tähän liittyen ehdotetaan myös pykälän 2 momentti kumottavaksi tarpeettomana.

Lisäksi ehdotetaan valtioneuvostolta poistettavaksi nykyisin 3 momentissa oleva valtuus rajata tiettyjä omistusasuntoja tuen ulkopuolelle. Rajausvaltuuden kumoamisen myötä käy myös nykyisessä 4 momentissa oleva perusparannuksen määritelmä tarpeettomaksi.

4 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska perhekäsite ehdotetaan korvattavaksi ruokakuntakäsitteellä. Lisäksi ehdotetaan päällekkäisyyden välttämiseksi, että alivuokralaiselta saatua vuokratuloa ei luettaisi ruokakunnan tuloihin, koska mainittu vuokratulo ehdotetaan 6 §:n mukaan vähennettäväksi ruokakunnan maksamista asumismenoista.

5 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska perhekäsite ehdotetaan korvattavaksi ruokakuntakäsitteellä.

6 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska perhekäsite ehdotetaan korvattavaksi ruokakuntakäsitteellä. Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta, joka koskee perusparannuksen perusteella tuen piirissä olevien asuntojen asumismenoiksi luettavien lainojen korkoja. Säännökselle ei ole enää perusteita, kun kaikki omistusasunnot saatetaan rajoituksetta tuen piiriin.

Koska alivuokralaisen maksama vuokra on taroituksenmukaisinta ottaa huomioon vuokranantajan asumiskustannuksia alentavana eränä eikä tulona, ehdotetaan pykälään otettavaksi uusi 4 momentti, jonka mukaan alivuokralaisen maksama vuokra vähennetään ruokakunnan maksamista asumismenoista. Kunnan viranomaisella olisi mahdollisuus harkita olosuhteet huomioon ottaen, minkä suuruinen vähennyksen olisi kohdudella vähintään oltava.

7 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi samalla perusteella kuin 5 §:ää.

8 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka nojalla epäitsenäisen asunnon kohtuulliset asumismenot määriteltäisiin vain ruokakunnan koon ja asunnon sijainnin mukaan. Kohtuullisiin asumismenoihin eivät siis vaikuttaisi asunnon koko, ikä eikä varustetaso kuten itsenäisissä asunnoissa. Kohtuullisen tason vahvistaisi vuosittain valtioneuvosto. Tätä momenttia sovellettaisiin myös niihin ruokakuntiin, joilla on alivuokralaisia.

10 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi samoilla perusteilla kuin 4 §:ää.

11 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska asumistukitoiminnan ylin johto, ohjaus ja valvonta on siirtynyt sisäasiainministeriöltä ympäristöministeriölle.

14 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska sosiaalihuollon hallinnosta annettu laki (34/50) on korvattu sosiaalihuoltolailla (710/82). Lisäksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viranhaltijan ratkaisulta ulottuu myös kesken tukikauden tapahtuvaan tuen tarkistamiseen.

15 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska perhekäsite ehdotetaan korvattavaksi ruokakuntakäsitteellä. Lisäksi 2 momentin 1 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi viittaus alivuokralaisen ottamiseen tuen lakkautusperusteena, koska alivuokralainen ei enää estäisi tuen myöntämistä. Momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että asunnon hallintamuodon muutos ei aiheuttaisi tuen lakkauttamista. Momentin 3 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi maininta, jonka mukaan eläkkeensaajien asumistuen myöntäminen on yleisen asumistuen lakkautusperuste, koska eläkkeensaajien asumistukea ei voida myöntää yleistä asumistukea saavalle.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tuen määrää tarkistettaisiin kesken tukikauden ruokakunnan henkilömäärän muuttuessa sekä ruokakunnan ottaessa alivuokralaisen tai luopuessa alivuokralaisesta. Muilla kuin edellä mainituilla perusteilla ei tuen määrää voitaisi 1 momentissa tarkoitettujen vuotuisten tarkistusten välillä muuttaa, paitsi milloin kyseessä olisi 19 §:ssä tarkoitettu tuen oikaiseminen. Tuki tarkistettaisiin ikään kuin ruokakunnalle myönnettäisiin kokonaan uusi tuki ruokakunnan henkilömäärää tai alivuokralaisen pitämistä koskevaa olosuhteiden muutosta seuraavan kuukauden alusta. Jos ruokakunnan henkilömäärä muuttuisi taikka alivuokralaisen pitäminen alkaisi tai lakkaisi vuotuisen tarkistusmenettelyn aika-

na, ylimääräinen tarkistus yhdistettäisiin vuotuis-tarkistukseen. Näin ollen jos esimerkiksi perheeseen syntyisi lapsi helmikuussa, tuki tarkistettaisiin siten, että henkilömäärään luettaisiin myös lapsi, vuokra otettaisiin huomioon valtioneuvoston määräämän ajankohdan eli käytännössä 1 päivän huhtikuuta mukaisena ja muut olosuhteet niin ikään valtioneuvoston määräämän ajankohdan eli käytännössä 1 päivän tammikuuta mukaisina.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi tuensaaajan ilmoitusvelvollisuuden ulottamiseksi myös 3 momentissa tarkoitettuihin olosuhteiden muutoksiin.

16 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 1 momentti, jossa määriteltäisiin, kenelle asumistuki voidaan maksaa. Poikkeustapauksissa asumistuki voitaisiin maksaa tuensaaajan asemesta suoraan vuokranantajalle. Tämä on tarpeen siksi, että tuensaaaja saattaa menettää vuokraoikeutensa, jos vuokranmaksu jatkuvasti laiminlyödään. Jos tukea ei tällaisessa tapauksessa voida maksaa vuokranantajalle, ei tuen myöntämisellä saavuteta sillä tavoiteltua tarkoitusta.

Lisäksi ehdotetaan 2 momentiksi siirtyvää nykyistä 1 momenttia muutettavaksi siten, että tuki maksettaisiin täysin kymmenin markoin jättämällä ylimenevät markat lukuun ottamatta.

21 ja 25 §. Pykälää ehdotetaan muutettaviksi, koska sosiaalihuollon hallinnosta annettu laki on korvattu sosiaalihuoltolailla.

1.2. Opintotukilaki

10 §. Jotta opiskelija, joka opintotukilain käsitelmäärittelyn mukaan on perheetön tai perheettömään rinnastettava, mutta joka voi kuulua asumistukilain mukaiseen monijäseniseen ruokakuntaan, ei saisi tukea kahdesta eri järjestelmästä samaan asuntoon, ehdotetaan pykälän 3 momenttiin lisättäväksi säännös päällekkäisen tuen välttämiseksi. Ehdotetun säännöksen nojalla asumislisää voitaisiin myöntää perheettömälle opiskelijalle, joka ei asumislisää myönnettäessä vielä ole tehnyt mitään vuokrasopimusta tai jolla on asuntonsa vuokrasopimus yksin omista nimissään ja joka ei ole avoliitossa. Lisäksi momentin sanontaa ehdotetaan muutettavaksi, koska uudessa huoneenvuokralakiehdotuksessa ei enää käytetä käsitettä päävuokralainen.

2. Voimaantulo

Vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen viitaten lainmuutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987. Hallinnollisista syistä ehdotetaan, että opintotukilain muutosta sovellettaisiin vasta lain voimaantulopäivää myöhemmästä ajankohdasta myönnettäviin asumislisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**asumistukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/75) 1 a §,

sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (431/81),

muutetaan 1 ja 2—4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7, 8, 10 ja 11 §, 14 §:n 2 momentti, 15 §:n 2—4 momentti sekä 16, 21 ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 1 § osittain muutettuna 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetulla lailla (484/77), 2 § muutettuna 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla (421/76) sekä mainituilla 17 päivänä kesäkuuta 1977 ja 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla, 3 § muutettuna mainitulla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla (866/80) sekä mainitulla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 § ja 15 §:n 4 momentti mainitussa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 15 §:n 3 momentti ja 16 § mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa, 6 §:n 2 momentti 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (927/83), 10 § muutettuna mainituilla 27 päivänä toukokuuta 1976 ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetuilla laeilla, 14 §:n 2 momentti ja 21 § 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (967/80) sekä 15 §:n 2 momentti muutettuna ensiksi mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla, mainitulla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla sekä 29 päivänä lokakuuta 1982 annetulla lailla (770/82), sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, ensiksi mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla ja mainitulla 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Asumistuen saajat

1 §

Asumistukea voidaan valtion varoista myöntää ruokakunnalle vuokra-asunnon tai omistusasunnon asumismenojen vähentämiseksi siten kuin tässä laissa säädetään.

Samassa asunnossa pysyvästi asuvat henkilöt katsotaan samaan ruokakuntaan kuuluviksi. Jos jotkut asunnossa asuvista hallitsevat osaa asunnosta erillisen vuokrasopimuksen tai sitä vastaa-

van hallintasopimuksen perusteella taikka jos heidät on hoitosopimuksella sairauden tai vammaan perusteella sijoitettu ruokakunnan hoidettaviksi, heidät katsotaan kuitenkin eri ruokakunnaksi. Samassa asunnossa asuvat aviopuolisot, avioliitonomaisissa olosuhteissa avioliittoa solmitta jatkuvasti yhteistaloudessa elävät henkilöt ja keskenään suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa olevat sukulaiset sekä alaikäiset sisaruset katsotaan kuitenkin aina samaksi ruokakunnaksi. Tässä momentissa tarkoitettuihin sukulaisiin rinnastetaan myös otto- ja kasvattilapset.

Ruokakuntaa edustaa asunnonhaltija tai hänen puolisonsa taikka se, jonka nimissä erillinen vuokrasopimus tai sitä vastaava hallintasopimus on.

2 §

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä:

1) yhden henkilön ruokakunnalle, jos asianomainen henkilö opiskelee sellaisessa opintotukilaissa (28/72) tarkoitettussa oppilaitoksessa, jossa opiskelevalle voidaan myöntää opintorahan asumislisää;

2) kahden tai useamman henkilön ruokakunnalle, johon kuuluva saa opintotukilain mukaista asumislisää, paitsi milloin asumislisää on myönnetty ruokakunnan jäsenen toisella paikkakunnalla olevaa asuntoa varten;

3) yhden henkilön ruokakunnalle, jos asianomainen henkilö saa sellaista eläkettä, jonka lisänä voidaan myöntää eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) mukaista asumistukea;

4) kahden henkilön ruokakunnalle, joka muodostuu aviopuolisoista tai keskenään avioliitonomaisissa olosuhteissa avioliittoa solmimatta jatkuvasti yhteistaloudessa elävistä henkilöistä ja johon kuuluva saa 3 kohdassa tarkoitettua eläkettä; eikä

5) ruokakunnalle, johon kuuluva saa eläkkeensaajien asumistukilain mukaista asumistukea.

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

3 §

Asumistuen saamisen edellytyksenä on:

1) että ruokakunnan hallinnassa oleva asunto on kelvollinen asuntona käytettäväksi;

2) ettei ruokakuntaan kuuluville henkilöille kunnallisverotuksessa määrättyjen veroäyrien luku yhteensä ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää; sekä

3) ettei ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden verotettavan varallisuuden määrä sinä verovuonna, jolta 2 kohdassa tarkoitettujen veroäyrien on määrätty, yhteensä ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää.

4 §

Sen estämättä, mitä 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa on säädetty, voidaan asumistukea myöntää, jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tulo-

ja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat pysyvästi alentuneet niin, ettei niiden arvioida ylittävän valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla vahvistamien veroäyrimäärien edellyttämiä tuloja ja jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden varallisuus on vähentynyt niin, ettei se ylitä valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahvistamaa määrää.

Asumistuki voidaan evätä tai 15 §:ssä tarkoitetun tarkistuksen yhteydessä lakkauttaa, jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat, kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, taikka jos muu erityinen syy antaa siihen aihetta.

3 luku

Asumistuen suuruus

5 §

Asumistuen suuruus on 80 prosenttia siitä kohtuullisten asumismenojen määrästä, joka ylittää ruokakunnan koosta ja ruokakuntaan kuuluville henkilöille määrättyjen veroäyrien yhteismäärästä riippuvan markkamääräisen perusomavastuuosuuden.

6 §

Vuokra-asunnossa asuvan ruokakunnan asumismenoiksi luetaan vuokra sekä erikseen maksettavat lämmityskustannukset ja vesimaksut asunnosta.

Omistusasunnossa asuvan ruokakunnan asumismenoiksi luetaan asunto-osakeyhtiölle tai vastaavalle yhteisölle maksettava vastike sekä erikseen maksettavat lämmityskustannukset ja vesimaksut taikka kiinteistön hoitomienot. Asumismenoiksi luetaan myös asunnon hankkimista ja perusparantamista varten otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuiset korot, jos lainan on myöntänyt julkisen valvonnan alainen luottotointa harjoittava laitos taikka valtio, kunta tai seurakunta. Lainojen vuotuisista koroista, jotka lasketaan enintään pitkäaikaisista lainoista yleisesti perittävän koron määrän mukaan valtioneuvoston määräämänä ajankohtana jäljellä olleesta lainapääomasta, otetaan asumismenoina huo-

mioon osuus, jonka valtioneuvosto määrää ottaen huomioon korkojen veronvähennysoikeuden.

Jos ruokakunnalla on alivuokralainen, vähennetään ruokakunnan tässä pykälässä tarkoitetuista asumismenoista alivuokralaisen maksaman vuokran määrä, kuitenkin vähintään sen suuruisena kuin olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää kohtuullisena.

7 §

Asumismenojen kohtuullisen määrän laskemiseksi valtioneuvosto vahvistaa vuosittain asunnon sijainnin, koon, iän ja varustetason mukaan enimmäisasumismenot neliometriä kohden kuukaudessa sekä ruokakunnan koon mukaan asunnon pinta-alan kohtuulliset neliömetrimäärät.

8 §

Kohtuullisina asumismenoina otetaan huomioon 6 §:ssä tarkoitettut asumismenot, ei kuitenkaan siltä osin kuin ne ylittävät 7 §:ssä tarkoitettut enimmäisasumismenot tai asunnon pinta-alan kohtuulliset neliömetrimäärät, ellei 2 momentista muuta johdu.

Jos ruokakunnan yksinomaisessa hallinnassa on vain osa asunnosta, kohtuullisina asumismenoina otetaan huomioon 6 §:ssä tarkoitettut asumismenot, kuitenkin enintään valtioneuvoston vuosittain ruokakunnan koon ja asunnon sijainnin mukaan vahvistama markkamäärä.

10 §

Jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettyjä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat pysyvästi alentuneet niin, etteivät ne vastaa heille määrättyjen veroäyrien edellyttämiä tuloja, asumistuki voidaan myöntää alentuneita tuloja vastaavasti.

Jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettyjä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, taikka jos muu erityinen syy antaa siihen aihetta, asumistuki voidaan myöntää pienempänä tai vahvistaa pienemmäksi kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää.

4 luku

Hallinto

11 §

Asumistukitoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle ja sen alaiselle asuntohallitukselle.

5 luku

Asumistuen hakeminen ja myöntäminen

14 §

Sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan oikeudesta päättää asumistuen myöntämisestä ja lakkauttamisesta sekä käsitellä ja ratkaista asumistuen edellytysten tarkistamiseen ja uudelleen vahvistamiseen sekä 19 §:ssä tarkoitettuun oikaisumenettelyyn liittyvät asiat on voimassa, mitä sosiaalihuoltolain (710/82) 12 §:ssä on säädetty.

15 §

Asumistuki tulee lakkauttaa ennen 1 momentissa tarkoitettua tarkistusta:

1) jos 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua edellytystä ei enää ole olemassa;

2) jos ruokakunta muuttaa pois asunnosta, johon asumistukea on myönnetty; tai

3) jos yhden henkilön ruokakunnalle myönnetään opintotukilain mukainen asumislisä. Asumistuki lakkautetaan tämän momentin 1 ja 2 kohdan nojalla olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta ja 3 kohdan nojalla sen kuukauden alusta, josta lukien mainituksa kohdassa tarkoitettua asumislisää on myönnetty.

Asumistuen myöntämisen ja 1 momentissa tarkoitettujen tarkistamisten taikka 1 momentissa tarkoitettujen tarkistamisten välisenä aikana asumistuen määrä on tarkistettava ja se voidaan tarkistaa vain:

1) jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden lukumäärä pysyvästi muuttuu; tai

2) jos ruokakunta ottaa alivuokralaisen taikka luopuu alivuokralaisen pitämisestä. Tämän momentin nojalla asumistuki maksetaan tarkistettuna ja tarkistuksessa otetaan huomioon tuen saamisen edellytykset olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta. Jos tässä momentissa tarkoitettu olosuhteiden muutos tapahtuu niiden valtioneuvoston määräämien ajan-

kohtien välisenä aikana, joiden mukaisina tuen saamisen edellytykset on 1 momentin mukaisessa vuotuisessa tarkistuksessa otettava huomioon, otetaan tässä momentissa tarkoitettu olosuhteiden muutos huomioon vuotuisen tarkistuksen yhteydessä ja tuki tarkistetaan valtioneuvoston määräämästä ajankohdasta lukien.

Asumistuen saaja on velvollinen viivytyksettä ilmoittamaan sosiaalilautakunnalle 2 ja 3 momentissa tarkoitettua olosuhteiden muutoksesta sekä antamaan lautakunnalle asumistuen saamisen edellytysten ja tuen määrän tarkistamiseksi tarvittavat tiedot. Jos tuensaaja ei sosiaalilautakunnan kehotuksesta kohtuullisessa ajassa anna asumistuen saamisen edellytysten ja tuen määrän tarkistamiseksi tarvittavia tietoja, asumistuki tulee lakkauttaa sen kuukauden alusta, jolloin asumistuen tarkistus tulee voimaan.

16 §

Asumistuki maksetaan 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulle ruokakunnan edustajalle tai hänen valtuuttamalleen. Jos vuokra-asunnossa asuva tuensaaja kuitenkin jatkuvasti laiminlyö vuokramaksun, asumistuki voidaan maksaa suoraan vuokranantajalle.

Asumistuki maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä tai toisena arkipäivänä. Tuki suoritetaan täysin kymmenin markoin jättämällä ylimenevät markat lukuun ottamatta. Valtioneuvoston

vahvistamaa markkamäärää pienempää asumistukea ei kuitenkaan makseta.

8 luku

Muutoksenhaku

21 §

Muutoksenhausta 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan päätökseen on voimassa mitä sosiaalihuoltolaissa on säädetty.

25 §

Sosiaalilautakunnan oikeudesta saada valtion ja kunnan viranomaisilta sekä muilta yhteisöiltä ja laitoksilta tarvittavia tietoja ja selvityksiä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten samoin kuin tässä laissa tarkoitettujen asioiden ja tietojen salassapitovelvollisuudesta noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 56—58 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987, ja sitä sovelletaan mainitusta päivästä ja sitä myöhemmästä ajankohdasta myönnettävään tai tarkistettavaan asumistukeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**opintotukilain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1972 annetun opintotukilain 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (48/83), näin kuuluvaksi:

10 §

Opintorahan asumislisää myönnetään perheettömälle, vuokralla kodin ulkopuolella asuvalle opiskelijalle. Asumislisää myönnetään myös perheelliselle opiskelijalle, joka opiskelun takia joutuu asumaan vuokralla eri paikkakunnalla kuin perheensä. Jos opiskelija kuuluu asumistukilain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ruokakuntaan, joka muodostuu kahdesta tai useammasta henkilöstä, myönnetään asumislisää vain ruokakunnan jäsenen opiskelun takia eri paikkakunnalla olevaa asuntoa varten. Asumislisää voidaan myöntää vuokran suuruuden mukaan korotettuna, jos opiskelija asuu yksin muutoin kuin alivuokralaisena taikka alivuokralaisena vain kaksi huoneistoa

käsittävässä rakennuksessa vuokranantajan asuessa itse toisessa huoneistoista. Kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämässä opiskelija-asunnossa asuva katsotaan yksin asuvaksi myös silloin, kun hänellä on yksin käytössään huone useamman kuin yhden huoneen käsittävässä huoneistossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987, ja sitä sovelletaan mainittua päivää myöhemmästä ajankohdasta myönnettävään asumislisään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ympäristöministeri *Matti Abde*

1.

Laki

asumistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/75) 1 a §,

sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (431/81),

muutetaan 1 ja 2—4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7, 8, 10 ja 11 §, 14 §:n 2 momentti, 15 §:n 2—4 momentti sekä 16, 21 ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 1 § osittain muutettuna 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetulla lailla (484/77), 2 § muutettuna 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla (421/76) sekä mainituilla 17 päivänä kesäkuuta 1977 ja 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla, 3 § muutettuna mainitulla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla (866/80) sekä mainitulla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 § ja 15 §:n 4 momentti mainitussa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 15 §:n 3 momentti ja 16 § mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa, 6 §:n 2 momentti 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (927/83), 10 § muutettuna mainituilla 27 päivänä toukokuuta 1976 ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetuilla laeilla, 14 §:n 2 momentti ja 21 § 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (967/80) sekä 15 §:n 2 momentti muutettuna ensiksi mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla, mainitulla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla sekä 29 päivänä lokakuuta 1982 annetulla lailla (770/82), sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, ensiksi mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla ja mainitulla 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Asumistuen saajat

1 §

Asumismenojen alentamiseksi voidaan myöntää päävuokralaisina vuokra-asunnoissa asuville perheille sekä omassa asunnossa asuville perheille asumistukea valtion varoista siten kuin tässä laissa säädetään.

Asumistukea voidaan myöntää perheille, jotka asuvat vuokralaisina asuinhuoneistossa vain kaksi huoneistoa käsittävissä rakennuksissa, myös milloin vuokranantaja itse asuu toisessa huoneistoissa.

1 luku

Asumistuen saajat

1 §

Asumistukea voidaan valtion varoista myöntää ruokakunnalle vuokra-asunnon tai omistusasunnon asumismenojen vähentämiseksi siten kuin tässä laissa säädetään.

Samassa asunnossa pysyvästi asuvat henkilöt katsotaan samaan ruokakuntaan kuuluviksi. Jos jotkut asunnossa asuvista hallitsevat osaa asunnosta erillisen vuokrasopimuksen tai sitä vastaavan hallintasopimuksen perusteella taikka jos heidät on hoitosopimuksella sairauden tai vamman perusteella sijoitettu ruokakunnan hoidettaviksi, heidät katsotaan kuitenkin eri ruokakunnaksi. Samassa asunnossa asuvat aviopuolisot, avioliitonomaisissa olosuhteissa avioliittoa solmittamatta jatkuvasti yhteistaloudessa elävät henkilöt ja keskenään suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa olevat sukulaiset sekä alaikäiset sisarukset katsotaan kuitenkin aina samaksi ruokakunnaksi. Tässä momentissa tarkoitettuihin sukulaisiin rinnastetaan myös otto- ja kasvattilapset.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 a §

Mitä tässä laissa on muualla kuin 2 §:ssä ja 3 §:n 2 momentissa säädetty perheestä, sovelletaan myös sellaiseen yhden täysi-ikäisen henkilön ruokakuntaan, joka asuu yksin itsenäisessä asunnossa ja joka ei saa eläkettä kansaneläkelain (347/56), rintamasotilaseläkelain (119/77) tai perhe-eläkelain (38/69) nojalla eikä opiskele sellaisessa opintotukilaissa (28/72) tarkoitetussa oppilaitoksessa, jossa opiskelevälle voidaan myöntää opintorahan asumislisää.

2 §

Perheeksi, joka voi saada tässä laissa tarkoitettua asumistukea, katsotaan:

1) yhteistaloudessa asuvat henkilöt, joihin kuuluu vähintään yksi asunnonhaltijan tai hänen kanssaan muutoin kuin tilapäisesti asuvan henkilön huollettavana oleva alle kahdeksantoistavuotias oma, otto- tai kasvattilapsi tahi kahdeksantoista vuotta täyttänyt, mutta alle kaksikymmentävuotias lapsi, joka jatkaa koulunkäyntiään tai opintojaan taikka joka on pysyvästi työkyvytön; sekä

2) yhteistaloudessa asuvat lapsettomat aviopuolisot, jos kumpikaan puolisoista avioliittoa solmittaessa ei ollut täyttänyt kolmeakymmentä vuotta, avioliiton solmimisvuonna ja kahtena sitä lähinnä seuraavana kalenterivuotena sekä, milloin molemmat aviopuolisot harjoittavat päätoimiseksi opintoja opintotukilain piiriin kuuluvassa oppilaitoksessa, myös mainitun kahden vuoden jälkeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun perheeseen voivat myös kuulua asunnon haltijan ja hänen puolisonsa vanhemmat, lapsi perheineen sekä erityisestä syystä muukin lähiomainen, milloin tällainen henkilö pysyvästi asuu perheen kanssa.

(1 a § kumotaan)

2 §

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä:

1) yhden henkilön ruokakunnalle, jos asianomainen henkilö opiskelee sellaisessa opintotukilaissa (28/72) tarkoitetussa oppilaitoksessa, jossa opiskelevälle voidaan myöntää opintorahan asumislisää;

2) kahden tai useamman henkilön ruokakunnalle, johon kuuluva saa opintotukilain mukaista asumislisää, paitsi milloin asumislisää on myönnetty ruokakunnan jäsenen toisella paikkakunnalla olevaa asuntoa varten;

3) yhden henkilön ruokakunnalle, jos asianomainen henkilö saa sellaista eläkettä, jonka lisänä voidaan myöntää eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) mukaista asumistukea;

4) kahden henkilön ruokakunnalle, joka muodostuu aviopuolisoista tai keskenään avioliitonomaisissa olosuhteissa avioliittoa solmimatta jatkuvasti yhteistaloudessa elävistä henkilöistä ja johon kuuluva saa 3 kohdassa tarkoitettua eläkettä; eikä

5) ruokakunnalle, johon kuuluva saa eläkkeensaajien asumistukilain mukaista asumistukea.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

3 §

Perheille maksettavan asumistuen saamisen edellytyksenä on:

1) että perheen hallinnassa oleva asunto on kelvollinen asuntona käytettäväksi;

2) *ettei perheen hallinnassa olevasta asunnosta ole luovutettu osaa perheeseen kuulumattoman henkilön käyttöön;*

3) *ettei perheeseen kuuluville henkilöille kunnallisverotuksessa määrättyjen veroäyrien luku yhteensä ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää; sekä*

4) *ettei perheeseen kuuluvien henkilöiden verotettavan varallisuuden määrä sinä verovuonna, jolta 3 kohdassa tarkoitetut veroäyrit on määrätty, yhteensä ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää.*

Asumistuen saamisen esteenä ei kuitenkaan ole kodin, lasten tai sairaan perheenjäsenen hoidon takia tarpeellisen henkilön ja hänen lapsensa asuminen asunnossa.

Valtioneuvosto voi määrätä, että asumistukea myönnetään vain määrättyinä aikana valmistuneessa, määrättyinä aikana perusparannetussa tai määrättyinä aikana hankitussa omassa asunnossa asuville perheille.

Perusparantamisella tarkoitetaan tässä laissa sellaisia asuntojen perusparantamisesta annetun lain (34/79) 3 ja 4 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä, jotka voisivat olla valtion lainoituksen kohteina.

4 §

Sen estämättä, mitä 3 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa on säädetty, voidaan asumistukea myöntää, jos perheeseen kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja lukuun ottamatta ovat pysyvästi alentuneet niin, ettei niiden arvioida ylittävän valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahvistamien veroäyrimäärien edellyttämiä tuloja, ja jos perheeseen kuuluvien henkilöiden varallisuus on vähentynyt niin, ettei se ylitä valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla vahvistamaa määrää.

Asumistuki voidaan evätä tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitetun tarkistuksen yhteydessä lakkauttaa, jos perheeseen kuuluvien henkilöiden tulot

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

3 §

Asumistuen saamisen edellytyksenä on:

1) että *ruokakunnan* hallinnassa oleva asunto on kelvollinen asuntona käytettäväksi;

2) *ettei ruokakuntaan* kuuluville henkilöille kunnallisverotuksessa määrättyjen veroäyrien luku yhteensä ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää; sekä

3) *ettei ruokakuntaan* kuuluvien henkilöiden verotettavan varallisuuden määrä sinä verovuonna, jolta 2 kohdassa tarkoitetut veroäyrit on määrätty, yhteensä ylitä valtioneuvoston vuosittain vahvistamaa määrää.

4 §

Sen estämättä, mitä 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa on säädetty, voidaan asumistukea myöntää, jos *ruokakuntaan* kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat pysyvästi alentuneet niin, ettei niiden arvioida ylittävän valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla vahvistamien veroäyrimäärien edellyttämiä tuloja ja jos *ruokakuntaan* kuuluvien henkilöiden varallisuus on vähentynyt niin, ettei se ylitä valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahvistamaa määrää.

Asumistuki voidaan evätä tai 15 §:ssä tarkoitettua tarkistuksen yhteydessä lakkauttaa, jos *ruokakuntaan* kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella

Toimassa oleva laki

asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat, kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, taikka jos muu erityinen syy antaa siihen aihetta.

3 luku

Asumistuen suuruus

5 §

Perheille maksettavan asumistuen suuruus on 80 prosenttia siitä kohtuullisten asumismenojen määrästä, joka ylittää perheen koosta sekä perheeseen kuuluville henkilöille määrättyjen veroäyrien yhteismäärästä riippuvan markkamääräisen perusomavastuuosuuden.

6 §

Vuokra-asunnossa asuvan perheen asumismenoiksi luetaan vuokra sekä erikseen suoritettavat lämmityskustannukset ja vesimaksut asunnosta.

Omassa asunnossa asuvan perheen asumismenoiksi luetaan asunto-osakeyhtiölle tai vastaavalle yhteisölle suoritettava vastike sekä erikseen suoritettavat lämmityskustannukset ja vesimaksut taikka kiinteistön hoitomenot. Asumismenoiksi luetaan myös asunnon hankkimista ja perusparantamista varten otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuiset korot, jos lainan on myöntänyt julkisen valvonnan alainen luottotoimintaa harjoittava laitos taikka valtio, kunta tai seurakunta. Myönnettäessä *asumistukea perusparantamisen perusteella asumismenoiksi ei kuitenkaan lueta muiden kuin perusparantamista varten otettujen lainojen korkoja.* Lainojen vuotuisista koroista, jotka lasketaan enintään pitkäaikaisista lainoista yleisesti perittävän koron määrän mukaan valtioneuvoston määräämänä ajankohtana jäljellä olleesta lainapääomasta, otetaan asumismenoina huomioon osuus, jonka valtioneuvosto määrää ottaen huomioon korkojen verovähennysoikeuden.

Ehdotus

säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat, kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, taikka jos muu erityinen syy antaa siihen aihetta.

3 luku

Asumistuen suuruus

5 §

Asumistuen suuruus on 80 prosenttia siitä kohtuullisten asumismenojen määrästä, joka ylittää *ruokakunnan* koosta ja *ruokakuntaan* kuuluville henkilöille määrättyjen veroäyrien yhteismäärästä riippuvan markkamääräisen perusomavastuuosuuden.

6 §

Vuokra-asunnossa asuvan *ruokakunnan* asumismenoiksi luetaan vuokra sekä erikseen *maksettavat* lämmityskustannukset ja vesimaksut asunnosta.

Omistusasunnossa asuvan *ruokakunnan* asumismenoiksi luetaan asunto-osakeyhtiölle tai vastaavalle yhteisölle *maksettava* vastike sekä erikseen *maksettavat* lämmityskustannukset ja vesimaksut taikka kiinteistön hoitomenot. Asumismenoiksi luetaan myös asunnon hankkimista ja perusparantamista varten otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuiset korot, jos lainan on myöntänyt julkisen valvonnan alainen luottotoimintaa harjoittava laitos taikka valtio, kunta tai seurakunta. Lainojen vuotuisista koroista, jotka lasketaan enintään pitkäaikaisista lainoista yleisesti perittävän koron määrän mukaan valtioneuvoston määräämänä ajankohtana jäljellä olleesta lainapääomasta, otetaan asumismenoina huomioon osuus, jonka valtioneuvosto määrää ottaen huomioon korkojen veronvähennysoikeuden.

Jos ruokakunnalla on alivuokralainen, vähennetään ruokakunnan tässä pykälässä tarkoitetuista asumismenoista alivuokralaisen maksaman vuokran määrä, kuitenkin vähintään sen suuruisena

Voimassa oleva laki

7 §

Asumismenojen kohtuullisen määrän laskemiseksi valtioneuvosto vahvistaa vuosittain asunnon sijainnin, koon, iän ja varustetason mukaan enimmäisasumismenot neliometriä kohden kuu-kaudessa sekä perheen koon mukaan asunnon pinta-alan kohtuulliset neliömetrimäärät.

8 §

Kohtuullisina asumismenoina otetaan huomioon 6 §:ssä tarkoitetut asumismenot, ei kuitenkaan siltä osin kuin ne ylittävät 7 §:ssä tarkoitetut enimmäisasumismenot tai asunnon pinta-alan kohtuulliset neliömetrimäärät.

10 §

Jos perheeseen kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja lukuun ottamatta ovat pysyvästi alentuneet niin, etteivät ne vastaa heille määrättyjen veroäyrien edellyttämiä tuloja, asumistuki voidaan myöntää alentuneita tuloja vastaavasti.

Mikäli perheeseen kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja lukuun ottamatta taikka taloudelliset olosuhteet muutoin selvästi ovat paremmat kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, tai mikäli muu erityinen syy antaa siihen aihetta, asumistuki voidaan myöntää pienempänä tai vahvistaa pienemmäksi kuin määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää.

4 luku

Hallinto

11 §

Asumistukitoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu sisäasiainministeriölle ja sen alaiselle asuntohallitukselle.

Ehdotus

kuin olosuhteet huomioon ottaen voidaan p. kohtuullisena.

7 §

Asumismenojen kohtuullisen määrän laskemiseksi valtioneuvosto vahvistaa vuosittain asunnon sijainnin, koon, iän ja varustetason mukaan enimmäisasumismenot neliometriä kohden kuu-kaudessa sekä ruokakunnan koon mukaan asunnon pinta-alan kohtuulliset neliömetrimäärät.

8 §

Kohtuullisina asumismenoina otetaan huomioon 6 §:ssä tarkoitetut asumismenot, ei kuitenkaan siltä osin kuin ne ylittävät 7 §:ssä tarkoitetut enimmäisasumismenot tai asunnon pinta-alan kohtuulliset neliömetrimäärät, *ellei 2 momentista muuta johdu.*

Jos ruokakunnan yksinomaisessa hallinnassa on vain osa asunnosta, kohtuullisina asumismenoina otetaan huomioon 6 §:ssä tarkoitetut asumismenot, kuitenkin enintään valtioneuvoston vuosittain ruokakunnan koon ja asunnon sijainnin mukaan vahvistama markkamäärä.

10 §

Jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat pysyvästi alentuneet niin, etteivät ne vastaa heille määrättyjen veroäyrien edellyttämiä tuloja, asumistuki voidaan myöntää alentuneita tuloja vastaavasti.

Jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, taikka jos muu erityinen syy antaa siihen aihetta, asumistuki voidaan myöntää pienempänä tai vahvistaa pienemmäksi kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää.

4 luku

Hallinto

11 §

Asumistukitoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle ja sen alaiselle asuntohallitukselle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

Asumistuen hakeminen ja myöntäminen

14 §

Sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan oikeudesta päättää asumistuen myöntämisestä ja lakkauttamisesta sekä käsitellä ja ratkaista 15 §:n 1 momentissa tarkoitettua asumistuen edellytysten vuosittaiseen tarkistamiseen ja uudelleen vahvistamiseen sekä 19 §:ssä tarkoitettuun oikaisumenettelyyn liittyvät asiat on voimassa, mitä sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain 14 §:ssä on säädetty.

Sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan oikeudesta päättää asumistuen myöntämisestä ja lakkauttamisesta sekä käsitellä ja ratkaista asumistuen edellytysten tarkistamiseen ja uudelleen vahvistamiseen sekä 19 §:ssä tarkoitettuun oikaisumenettelyyn liittyvät asiat on voimassa, mitä *sosiaalihuoltolain (710/82) 12 §:ssä* on säädetty.

15 §

Asumistuki tulee lakkauttaa ennen 1 momentissa tarkoitettua tarkistuksen suorittamista:

1) jos 3 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä ei enää ole olemassa; tai

2) jos perhe muuttaa pois asunnosta, johon asumistukea on myönnetty, *taikka jos asunnon tai sen hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistusoikeus siirtyy perheeseen kuulumattomalle henkilölle;* tai

3) jos yhden henkilön ruokakunnalle myönnetään *eläkkeensaajien asumistukilain (591/78) mukainen asumistuki* tai opintotukilain (28/72) mukainen asumislisä. Asumistuki lakkautetaan tämän momentin 1 ja 2 kohdan nojalla olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta ja 3 kohdan nojalla sen kuukauden alusta, josta lukien mainitussa kohdassa tarkoitettua *asumistukea* tai asumislisää on myönnetty.

Asumistuen myöntämisen ja 1 momentissa tarkoitettua tarkistamisen taikka 1 momentissa tarkoitettujen tarkistamisten välisenä aikana asumistuen määrää ei saa tuen saamiseen tai määrään vaikuttavissa seikoissa tapahtuneen muutoksen perusteella muutoin muuttaa. Asumistuen myöntämistä tai tarkistamista koskevan päätöksen oikaisemisesta säädetään jäljempänä 19 §:ssä erikseen.

Asumistuki tulee lakkauttaa ennen 1 momentissa tarkoitettua *tarkistusta*:

1) jos 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa *tarkoitettua edellytystä* ei enää ole olemassa;

2) jos *ruokakunta* muuttaa pois asunnosta, johon asumistukea on myönnetty; tai

3) jos yhden henkilön ruokakunnalle myönnetään opintotukilain mukainen asumislisä. Asumistuki lakkautetaan tämän momentin 1 ja 2 kohdan nojalla olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta ja 3 kohdan nojalla sen kuukauden alusta, josta lukien mainitussa kohdassa tarkoitettua asumislisää on myönnetty.

Asumistuen myöntämisen ja 1 momentissa tarkoitettua tarkistamisen taikka 1 momentissa tarkoitettujen tarkistamisten välisenä aikana asumistuen *määrä on tarkistettava ja se voidaan tarkistaa vain:*

1) jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden *lukumäärä pysyvästi muuttuu;* tai

2) jos ruokakunta ottaa alivuokralaisen taikka luopuu alivuokralaisen pitämisestä. Tämän momentin nojalla asumistuki maksetaan tarkistettuna ja tarkistuksessa otetaan huomioon tuen saamisen edellytykset olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta. Jos tässä momentissa tarkoitettu olosuhteiden muutos tapahtuu niiden valtioneuvoston määräämien ajankohtien välisenä aikana, joiden mukaisina tuen

Voimassa oleva laki

Asumistuen saaja on velvollinen ilmoittamaan viivytystä sosiaalilautakunnalle 2 momentissa tarkoitetusta olosuhteiden muutoksesta sekä antamaan lautakunnalle asumistuen saamisen edellytysten ja tuen määrän tarkistamiseksi tarvittavat tiedot. Jos tuen saaja ei sosiaalilautakunnan kehotuksesta kohtuullisessa ajassa anna asumistuen saamisen edellytysten ja tuen määrän tarkistamiseksi tarvittavia tietoja, asumistuki tulee lakkauttaa sen kuukauden alusta, jolloin asumistukien tarkistukset tulevat voimaan.

16 §

Asumistuki maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä tai toisena arkipäivänä. Tuki suoritetaan täysin markoin jättämällä ylimenevät pennit lukuun ottamatta. Valtioneuvoston vahvistamaa markkamäärää pienempää asumistukea ei kuitenkaan makseta.

8 luku

Muutoksenhaku

21 §

Muutoksenhausta 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan päätökseen on voimassa mitä sosiaalihuollon hallinnosta annetussa laissa on säädetty.

25 §

Sosiaalilautakunnan oikeudesta saada valtion ja kunnan viranomaisilta sekä muilta yhteisöiltä ja laitoksilta tarvittavia tietoja ja selvityksiä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten samoin kuin tässä laissa tarkoitettujen asioiden ja tietojen salassapitovelvollisuudesta noudatetaan, mitä sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain 21 ja 21 a §:ssä on säädetty.

Ehdotus

saamisen edellytykset on 1 momentin mukaisessa vuotuisessa tarkistuksessa otettava huomioon, otetaan tässä momentissa tarkoitettu olosuhteiden muutos huomioon vuotuisen tarkistuksen yhteydessä ja tuki tarkistetaan valtioneuvoston määräämistä ajankohdasta lukien.

Asumistuen saaja on velvollinen viivytystä ilmoittamaan sosiaalilautakunnalle 2 ja 3 momentissa tarkoitetusta olosuhteiden muutoksesta sekä antamaan lautakunnalle asumistuen saamisen edellytysten ja tuen määrän tarkistamiseksi tarvittavat tiedot. Jos tuensaaja ei sosiaalilautakunnan kehotuksesta kohtuullisessa ajassa anna asumistuen saamisen edellytysten ja tuen määrän tarkistamiseksi tarvittavia tietoja, asumistuki tulee lakkauttaa sen kuukauden alusta, jolloin asumistuen tarkistus tulee voimaan.

16 §

Asumistuki maksetaan 1 §:n 3 momentissa tarkoitetulle ruokakunnan edustajalle tai hänen valtuuttamalleen. Jos vuokra-asunnossa asuva tuensaaja kuitenkin jatkuvasti laiminlyö vuokramaksun, asumistuki voidaan maksaa suoraan vuokranantajalle.

Asumistuki maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä tai toisena arkipäivänä. Tuki suoritetaan täysin kymmenin markoin jättämällä ylimenevät markat lukuun ottamatta. Valtioneuvoston vahvistamaa markkamäärää pienempää asumistukea ei kuitenkaan makseta.

8 luku

Muutoksenhaku

21 §

Muutoksenhausta 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sosiaalilautakunnan alaisen viranhaltijan päätökseen on voimassa mitä *sosiaalihuoltolaissa* on säädetty.

25 §

Sosiaalilautakunnan oikeudesta saada valtion ja kunnan viranomaisilta sekä muilta yhteisöiltä ja laitoksilta tarvittavia tietoja ja selvityksiä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten samoin kuin tässä laissa tarkoitettujen asioiden ja tietojen salassapitovelvollisuudesta noudatetaan, mitä *sosiaalihuoltolain* 56—58 §:ssä on säädetty.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987, ja sitä sovelletaan mainitusta päivästä ja sitä myöhemmästä ajankohdasta myönnettävään tai tarkistettavaan asumistukeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

opintotukilain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1972 annetun opintotukilain 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (48/83), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Opintorahan asumislisää myönnetään perheettömälle, vuokralla kodin ulkopuolella asuvalle opiskelijalle. Asumislisää myönnetään myös perheelliselle opiskelijalle, joka opiskelun takia joutuu asumaan vuokralla eri paikkakunnalla kuin perheensä. Asumislisä voidaan myöntää vuokran suuruuden mukaan korotettuna, jos opiskelija asuu yksin *joko* päävuokralaisena taikka alivuokralaisena vain kaksi huoneistoa käsittävssä rakennuksessa vuokranantajan asuessa itse rakennuksen toisessa huoneistossa. Kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämässä opiskelija-asunnossa *päävuokralaisena* asuva katsotaan yksin asuvaksi myös silloin, kun hänellä on yksin käytössään huone useamman kuin yhden huoneen käsittävssä huoneistossa.

Opintorahan asumislisää myönnetään perheettömälle, vuokralla kodin ulkopuolella asuvalle opiskelijalle. Asumislisää myönnetään myös perheelliselle opiskelijalle, joka opiskelun takia joutuu asumaan vuokralla eri paikkakunnalla kuin perheensä. *Jos opiskelija kuuluu asumistukilain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ruokakuntaan, joka muodostuu kahdesta tai useammasta henkilöstä, myönnetään asumislisää vain ruokakunnan jäsenen opiskelun takia eri paikkakunnalla olevaa asuntoa varten.* Asumislisää voidaan myöntää vuokran suuruuden mukaan korotettuna, jos opiskelija asuu yksin *muutoin kuin alivuokralaisena* taikka alivuokralaisena vain kaksi huoneistoa käsittävssä rakennuksessa vuokranantajan asuessa itse *toisessa huoneistoista*. Kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämässä opiskelija-asunnossa asuva katsotaan yksin asuvaksi myös silloin, kun hänellä on yksin käytössään huone useamman kuin yhden huoneen käsittävssä huoneistossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987, ja sitä sovelletaan mainittua päivää myöhemmästä ajankohdasta myönnettävään asumislisään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

